

Kaj sedaj? Tako se je ves svet vpraševal, ko je grof Thun preložil zasedanje poslanske zbornice. Odgovor na to je: Nova pogajanja. Namesto da bi se bil grof Thun odločil na oktroiranje novega volilnega reda, se hoče pogajati s tistimi, ki nimajo družega namena, kakor divjati in razsajati. Ni čuda, ako se vedno bolj razširja mnenje, da je politična modrost sedanjega ministerstva kaj majhna. Grof Thun je podoben nedeljskemu jahaču, kateri se ne upa nategniti vajeti in rabiti ostroge, ki pušča konju, naj skače kar hoče in ki svojo nerodnost spozna šele tedaj, ko ga vrže konj v jarek.

Slovenskim posojilničarjem!

O slovenskem posojilništvu se je veliko govorilo. Ne, govorilo se še ni dovolj, le pisalo se je veliko o njem; z besedo, z živo besedo so se pa slovenski posojilničarje še vse premalo pred slovenskim svetom oglašali. Res sklicujejo posamezne slovenske posojilnice vsako leto svoje ude na občni zbor; toda na teh se razpravljajo le suhe gospodarske zadeve vsake posamezne posojilnice. Večje zanimivosti je vsako leto občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celji. Toda tudi ta shod slovenskih posojilničarjev ni tako živahen, kakor bi bilo želeti, ker se sklicuje navadno še le po zimi. Širše važnosti bi bili lahko sčasoma tudi občni zbori „Zveze kranjskih posojilnic“ in „Gospodarske Zveze“. Tudi občni zbori „Centralne posojilnice slovenske“ niso bili do zdaj mnogobrojno obiskani, ker se niso vršili v večjem mestu in ob ugodnejšem času. Vse te okoliščine in to, da bi se vzbudilo pri slovenskih posojilničarjih večje zanimanje za vse skupne zadeve slovenskega posojilništva, napotile je na letošnjem občnem zboru „Centralno posojilnico slovensko“, da skliče leta 1898. v večje mesto še drug občni zbor, ki bi bil neka-košen splošen shod slovenskih posojilničarjev, ali „prvi veliki zbor slovenskega posojilništva“.

Na tem shodu bi se v prvič v večji družbi razpravljalo o načelih in organizaciji slovenskega posojilništva, kajti marsikaj še ni jasno in dognano v zavodih našega denarnega in združnega gospodarstva. V pretres kaže znova vzeti Raiffeisenova in Schulze-Dellitsch-eva načela in odobriti kaže naš slovenski posojilniški sistem. Posebno temeljito bi bilo potreba pretresti načrt novega združnega zakona. Kazalo bi znabiti kazati na napačnosti in škodljive določbe, ki se nahajajo v pravilih nekaterih posojilnic. Govoriti bi utegnili znabiti tudi še o knjigovodstvu naših posojilnic.

Glede organizacije posameznih posojilnic in njih razmerja do sosednih sester bi se znabiti sprožil predlog, kje kaže še posojilnice snovati in kje jih ne kaže; kjer je več posojilnic skupno v enem kraju, ali blizu skupaj v enem okraju, bi se nasvetovati utegnilo, kako bi se one združile ali približevale, oziroma svoj delokrog tako odmerile, da ne bi se spotikala ena nad delovanjem druge. Največje važnosti je pa dobra organizacija tistih

društev, katera so vzela v svoje varstvo posamezne slovenske posojilnice. Ta društva, ozirome zadruge so: 1. „Zveza slovenskih posojilnic“ (v Celji), 2. „Zveza kranjskih posojilnic“, 3. „Gospodarska zveza“ (obe v Ljubljani) in 4. „Centralna posojilnica slovenska“ (v Krškem). Ker so pravila prvih treh društev taka, da lahko sega eno društvo v delokrog drugega, treba bi bilo o tej zadevi mirno in rodoljubno besedo spregovoriti, da se ne bi niti enemu društvu krivica godila, marveč nasvetovati, kako bi se zajamčil vsem obstanek in kako naj bi ta društva s „Centralno posojilnico“ vred med seboj se podpirala, in sporazumno podpore dajala vsem slovenskim posojilnicam in zadrugam, n. pr. na ta način, da bi izdajala skupno svoj časnik, prirejala učne tečaje itd.

Na tem shodu bi se sploh nič ne podiralo, nikoga ne sumičilo, nič ne politikovalo. Shod naj bi marveč zidal in družil ter v veliki meri in z jasno ter slovesno besedo pospeševal narodno gospodarstvo po Slovenskem, kolikor se ono razodeva v slovenskih posojilnicah in drugih gospodarskih zadrugah.

Celi shod naj bi imel v resnici slovesen obraz. Na tem shodu bi se namreč tudi o tem posvetovali, kako bi slovensko posojilništvo v svoji skupnosti praznovalo letos 50letni jubilej našega presvetlega cesarja. V tej zadevi niso namreč do zdaj naše posojilnice še ničesar ukreniti mogle; nekatere so še preslabotne, druge so pa v narodne namené že veliko žrtvovale.

Podpisana „Centralna posojilnica slovenska“ torej namerava resno sklicati: prvi shod slovenskih posojilničarjev, in to v belo Ljubljano prve dni meseca avgusta. Predno pa stori potrebne korake v to svrhu, mora vendar v smislu sklepa občnega zbora za mnenje poprašati prvič svoje združnice, drugič pa tudi vse ostale naše posojilnice. Naj nam one poročati blagovolé: Ali želé takov shod? Ali naj se skliče v Ljubljano? Kdaj? S kakošnim dnevnim redom? Koliko zastopnikov utegnejo odposlati? Itd.

V Krškem, meseca junija 1898.

Načelstvo „Centralne posojilnice slovenske“.

Politični pregled.

Državni zbor. — Zgodilo se je, kakor smo poročali v zadnji številki. Vlada je zasedanje poslanske zbornice na nedoločen čas preložila. Prepričala se je, da sedaj se ne da ničesar opraviti s tem parlamentom. Poskušala je, pridobiti nemške stranke za izvolitev jezikovnega odseka. Desnica je v tem oziru toliko odnehala, da je privolila, naj se vsi podani jezikovni predlogi razdele v dve skupini, tako da bi se o vseh dvakrat glasovalo, toda Nemci so na vsak način zahtevali, nase glasuje o vseh predlogih skupno, da bi bil sprejet tudi njih predlog, o katerem zahtevajo razveljavljenje jezikovnih najredb. Ob tem se je razbilo upanje, da so voli jezikovni odsek in vlada je zasedanje odgodila.

Nova pogajanja. — Ves svet je mnenja, da vlada še ni izgubila upanja na porazumljenje z Nemci, ampak da se hoče sedaj, ko je preložen drž. zbor, iz nova pogajati z Nemci; pogajanja bodo brez uspeha; da Nemci ne bodo odnehali od svoje obstrukcije, je samo ob sebi umevno. Vlada uvideva to in zato sondira